

СРПСКИ ЈЕЗИК

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

1. Ваше је мишљење издајничко! Кад би вас чули војници, растргли би вас!
- прекиде Вукашина генерал Бојовић.
-

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

2. Мефистофелес: Та замислите, накит што бејаш га наменио за Грету,
- поп ми некакав запленио! –
-

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

3. „Не тужи! С болом куда ћеш и гдје би? што своје душе на зв'јездама
Ми пјесме твоје, и другога свију света смо жива породица теби!"
грију,
-

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

4. Одједном горе, на капији, појави се отац њен. Софка од среће претрну кад га спази.
-

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

5. Жене су биле лепе и ја сам запитао Марију да ли она то примећује.
-

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

6. (Долази дух): Краљу, оче, кнеже дански, одазови се!
-

7. У ритму заводљивог саксофона, отргавши се са ланца досаде, заплесаше обе сале.

Значење подвучених речи остварује се кроз:

- а) алегорију, б) симбол, в) метафору, г) метонимију.

8. Не, немој ми прићи! Нашто то и чему?

Издајека само све к'о звезда сја.

Подвучена стилска фигура зове се:

- а) хипербола, б) поређење, в) персонификација,
г) апострофа, д) реторско питање.

9. Кад неко **ПРЕСЕЧЕ ГОРДИЈЕВ ЧВОР**, то значи да је:

- а) на једноставан начин решио заплетен, тежак задатак или проблем;
б) одлучно зауставио злонамерна оговарања на сопствени или туђ рачун;
в) снажно, одважно и неустрашиво одговорио на изненадни напад;
г) отклонио опасност која прети, неизвесност која стално лебди над човеком.

10. Заокружите слово испред књиге у којој бисте могли да нађете Пандуровићеву песму

Родна груда.

- а) антологија јуначких песама б) антологија поема
в) антологија сонета г) антологија балада
д) антологија српске лирике љ) антологија елесија

11. Мршаво, изнурено, жућкасто лице његово било је све покривено крупним борама.
Заокружите слово испред форме приповедања заступљене у датој реченици.
а) унутрашњи монолог б) доживљени говор в) дескрипција
г) нарација д) солилоквијум
12. Вук Караџић је заслужан што је у основу српског стандардног језика ушао један од наведених дијалеката:
а) посавски, б) призренско-тимочки, в) источнохерцеговачки,
г) славонски, д) зетско-јужносанџачки, њ) косовско-ресавски.
13. Заокружите слова испред речи у којима је извршена промена О у Е.
а) причалице б) писарем в) луталице г) адвокатом
д) судије њ) таксистом е) певачем
14. Заокружите слова испред граматичког броја и рода подвученог придева.
Данас се често пише о **Борхесовом** стваралаштву.
а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи
15. Појава да једна реч има антониме различитих значења, као у примеру **СТАР - МЛАД, СТАР - НОВ**, заснована је на:
а) синонимији, б) хомонимији, в) неологизмима, г) полисемији.
16. Заокружите слово испред типа творбе којим је настала именица **ПРЕДСОБЉЕ**.
а) извођење б) творба претварањем
в) комбинована творба г) слагање
17. Шабашкин, са качкетом на глави, био се подбочио и **охоло** гледао **око** себе.
Подвучене речи у реченици по врсти су:
а) прилог и предлог, б) прилог и именица,
в) придев и предлог, г) придев и везник.
18. Очекивало би се да у **наше време** захваљујући свим достигнућима науке, љубав буде једноставна као испијање чаше **воде**.
Подвучени падежни облици у реченици су:
а) акузатив и номинатив, б) акузатив и генитив,
в) номинатив и номинатив, г) номинатив и генитив.
19. Бејаше им преостало тако мало чељади да **не стизаху** ни часком предахнути.
Подвучени глаголски облик у реченици је:
а) презент, б) аорист, в) потенцијал, г) перфекат, д) имперфекат.
20. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
Чим наиђе газдарица с тањиром кајсија, он прекиде обед и с главом накренутом у страну, споро жваћући мршавим вилицама, узврати мој упорни поглед.
а) 2 б) 3 в) 4 г) 5 д) 6
21. У предсобљу није било **живе душе** - сва чељад беше истрчала у двориште да види Кирила Петровића.
Подвучени део реченице у служби је:
а) неправог објекта, б) правог објекта, в) логичког субјекта, г) именског предикатива.

22. Заромињала је ситна киша и навукла се густа сива магла.

Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:

а) раставни, б) саставни, в) искључни, г) супротни, д) закључни.

23. Испоставило се да је то главна варошка алапача, која је, очигледно, донела неку ретку посластицу.

Подвучена зависна реченица је:

а) изрична, б) условна, в) начинска (поредбена),
г) намерна, д) односна, ђ) допусна.

24. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.

Увек је живела у _____ а) илузијама / б) илузијама

Мирко је редовни _____ Феста. в) посетилац / г) посетиоц

25. Подвучите речи у којима су направљене правописне грешке.

Организација за европску економску сарадњу (О.Е.Е.С.) основана је с' циљем да помогне остварењу Маршаловог плана о реконструкцији Европе након Другог светског рата, док је касније њено чланство било проширено на не европске земље, а 1961. године реформисана је у Организацију за економску сарадњу и развој (ОЕЦД).

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

26. За вечером, генерал Мишић је све време, као да се преслишава, без жеље да чује Вукашиново мишљење, препричавао ратне прилике и одлуке, од Картагине до француско-пруског рата 1871.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

27. Али ти Апфелмајери које је Лотика извела на пут, школовала или удомила, нису помагали ни прихватили нове сиромашне рођаке који су се рађали и дорастали у Галицији.

28. Али слутим, а слутити још једино знам. _____ што ме чудно по животу воде и гоне:

Ја сад слутим за те очи да су баш оне _____ у сну дођу да ме виде шта ли радим сам...

Препознајте на основу цитата књижевни лик о којем се говори.

29. Лаерт: Ал' ево оца мог где долази.

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

30. Ви сте вероватно приметили и при мојој првој посети, када сам оно са ујаком дошао к вама, да нисам много хајао за процес.

31. Ја сам дервиш, шејх текије, и један сејмен не може да ме дочекује тако, с руком на пушци.

32. **Тераса** је непрекидно жагорила, радознало коментаришући сваког новопридошлог узваника.
Значење подвучене речи остварује се кроз:
а) метонимију, б) метафору, в) алегорију, г) симбол.
33. У звезданој зимској ноћи видим **и санке, и покривач од медвећег крзна, и црна лећа умотаног кочшаша, и коње у галопу** док сјајне очи гладних вукова прате незване госте.
Подвучена стилска фигура зове се:
а) анафора, б) епифора, в) палилогија,
г) симплоха, д) полисиндетон, њ) асиндетон.
34. Кад се за некога каже да прави **ПОТЕМКИНОВА СЕЛА**, то значи да он:
а) гради успешно, поуздано и солидно, придржавајући се договореног рока;
б) гради раскошне и скупе грађевине за богате;
в) бесплатно подиже читава насеља за сиромашне;
г) смишљено обмањује, скривајући поражавајућу истину лажним блеском.
35. Раичковићева *Камена усаванка* у потпуности је састављена од:
а) дескриптивних песама, б) родољубивих песама, в) балада,
г) љубавних песама, д) социјалних песама, њ) сонета,
е) дитирамба, ж) поема.
36. Заокружите слово испред назива форме приповедања у првом лицу исказане кроз граматички и логички уређен ток мисли и осећања књижевног јунака, стилизован тако да изгледа као говор са самим собом.
а) доживљени говор б) унутрашњи монолог
в) солилоквијум г) ретардација
37. У којем су веку постављене и утврђене основе данашњег српског књижевног језика?
а) VIII б) IX в) XII г) XV д) XVII њ) XVIII е) XIX ж) XX
38. У речима **ПОЗЛАЋЕН** и **МЕСЕЧИНА** извршена је по једна гласовна промена.
Заокружите слова испред назива тих двеју гласовних промена.
а) једначење сугласника по звучности
б) јотовање
в) непостојано **а**
г) једначење сугласника по месту изговора
д) губљење сугласника
њ) палатализација
39. Заокружите слова испред граматичког броја и рода подвученог придева.
Гетеове лирске песме су у сенци *Фауста*.
а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи
40. Реч **КИРИЦИЈА**, којом се означавао онај који се бави превозом туђе робе, обично својим колима, коњима, лађом, у савременом српском језику је:
а) интернационализам, б) архаизам, в) неологизам,
г) дијалектизам, д) историзам.
42. Заокружите слово испред типа творбе којим је настала именица **ПОДУНАВЉЕ**.
а) извођење б) творба претварањем
в) комбинована творба г) слагање

42. Реч младог Дубровског, његов звучни глас и **наочитост** деловали су **онако** како је очекивао.
Подвучене речи у реченици по врсти су:
а) именица и придев, б) придев и прилог,
в) именица и прилог, г) придев и придев.
43. Полина није говорила о **мужу** и чим би њена тетка почела разговор о Павлу, она би окретала причу на **други предмет**.
Подвучени падежни облици у реченици су:
а) локатив и акузатив, б) локатив и номинатив,
в) датив и акузатив, г) датив и номинатив.
44. **Нека не зову** ни нас ни њих буду ли тако страсно заговарали преврат и нереде.
Подвучени глаголски облик у реченици је:
а) аорист, б) императив, в) футур други,
г) перфекат, д) потенцијал.
45. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
Дошао је себи толико да је, ухвативши се за главу, могао да схвати да му је шешир остао у кабинету.
а) 6 б) 5 в) 4 г) 3 д) 2
46. Врата су била закључана и не напавши **кључа**, Владимир се врати у салон.
Подвучени део реченице у служби је:
а) логичког субјекта, б) правог објекта,
в) неправог објекта, г) одредбе узрока.
47. Лорд Ворбертон је био добар и нежан према сестри, али мало јој је шта поверавао.
Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:
а) раставни, б) саставни, в) искључни, г) закључни, д) супротни.
48. Живео сам у Паризу и крајем октобра кренуо у Авр **да дочекам сестру и њеног мужа**.
Подвучена зависна реченица је:
а) условна, б) односна, в) узрочна,
г) изрична, д) допусна, њ) намерна.
49. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.
Током 24 часа непрестано је падала киша. а) последња /
б) последњих
О којој дневног реда је реч? в) тачци / г) тачки
50. Подвучите речи у којима су направљене граматичке или правописне грешке.
Проверени извори, који нежеле да се њихово име помиње, наводе да Европска Унија тражи од свих земаља на западном Балкану да не одлажу реформе, јел' ће једино тако показати спремност за интеграцију у европске структуре и бити подстрек државама које се за то тек припремају.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

51. Мефистофелес: Дабоме, кад шест дана Бог мучи се кô ђаво, / па себи сâм
на крају каже:
браво! - / тад мора нешто пристојно изаћи.

61. Научна и критичка дела која расправљају о књизи, писцу, предмету, појави или епохи, које појединац проучава, означавају се термином:
- а) примарна литература, б) секундарна литература,
в) фуснота, г) дигресија.
62. Заокружите слово испред тачне тврдње.
- а) Своју нову азбуку Вук је први пут применио у *Писменици сербскога језика* штампаној 1818.
б) Књижевни договор у Бечу потписали су Вук Караџић и Јернеј Копитар.
в) Реформа Саве Мркаља олакшала је Вуку Караџићу коначну реформу ћирилице.
г) Митрополит Стратимировић био је један од највећих савезника Вука Караџића.
63. Заокружите слова испред назива двеју гласовних промена које су извршене у речи **САЗВЕЖЂЕ**.
- а) једначење сугласника по звучности
б) палатализација
в) сибиларизација
г) превој вокала
д) јотовање
ђ) једначење сугласника по месту изговора
64. Заокружите слова испред граматичког броја и рода именице **ДУГМАД**.
- а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи
65. Антоним придева **ЛЕП** је реч:
- а) ружан, б) леп (смеса од креча), в) очаравајући, г) диван.
66. Морфеме подвучене у номинативу једнине придева **ХРАСТОВ** и номинативу множине именице **ХРАСТОВИ** по врсти су:
- а) наставак за облик и инфикс, б) суфикс и инфикс,
в) наставак за облик и суфикс, г) суфикс и суфикс.
67. Она предлаже да се сутра састанемо **ту**, па да пођемо у **разгледање** града.
Подвучене речи у реченици по врсти су:
- а) прилог и глагол, б) речца и глагол,
в) заменица и глагол, г) прилог и именица.
68. Ушуњала сам се у кухињу и тешким старинским **кључем** забравила **врата**.
Подвучени падежни облици у реченици су:
- а) инструментал и акузатив, б) инструментал и номинатив,
в) инструментал и генитив, г) локатив и номинатив.
69. Мада уздржано и с извесним оклевањем, цењени критичар Михајлов признаје да **се** Вероникин дебитантски филм много **гледа**, и то захваљујући добром гласу који га прати.
Подвучени глаголски облик у реченици је:
- а) инфинитив, б) императив, в) имперфекат,
г) перфекат, д) презент.

70. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датај реченици.

Непрекидно вежбање и стални ратови били су учинили од њега таквог мајстора одвођења људи у рат да је предвиђао сваки, и најмањи, догађај који ће се десити и могао, унапред, да прориче и ситнице.

- а) 7 б) 6 в) 5 г) 4 д) 3

71. Зурио је у мрак, у тајанствене, дахом ноћи обавијене, сенке **на ивици** шуме.

Подвучени део реченице у служби је:

- а) атрибута, б) правог објекта,
в) одредбе места, г) неправог објекта.

72. У соби беше полумрак: само су два кандила горела пред иконама.

Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:

- а) раставни, б) саставни, в) искључни, г) супротни, д) закључни.

73. Први сумрак доћи ће тек много доцније, **премда је плима летње светлости већ почела да усахњује.**

Подвучена зависна реченица је:

- а) изрична, б) узрочна, в) следична,
г) допусна, д) временска, њ) условна.

74. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.

На списку је а) триста тридесет пети / б) тристатридесетпети

Опет ми се в) супротставља / г) супродставља

75. Подвуците речи у којима су направљене граматичке или правописне грешке.

- Смештена између планина Таре и Златибора, Мокра Гора је долина у Западној Србији, у чијој се близини налазе клисуре Белог Рзава и Камишке реке, изнад којих се уздижу бројни врхови и превоји - навео је наш несумњени водич, истичући неукост и непознавање географије званичних пратиоца групе.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

76. Швајцарко: Неће бити још много дана кад се у кошуљи може седети на сунцу. (*Катрин показује наједно дрво.*)

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

77. - Уплашио си ме, Ракитка, ето шта је! - окрену се Грушењка с осмехом Аљоши.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

78. На крају, ипак, дође један дан живота, - дан тужан, и празан, и знан,
кад човек не жели више да се бори, кад све бива једно, јер се све прегори.
кад му дух затражи какав виши план

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

79. Јер зна се да сада само она, само из њине куће, једино још ефенди-Митина кћи што може бити тако лепа, а ниједна друга.
-

Препознајте књижевни лик о којем се говори цитату.

80. Од свег живота, размишљајући, остадоше му светле у памети и сад, само оне сјајне, чисте звезде, и [...] безгранична завејана Русија, куда мишљаше да се одсели.
-

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

81. Видим, одуљило се ово моје тамновање на правди Бога. Док сам оно деверао с јадним Тамилом и бринуо због њега, некако сам мање мислио на себе и своју невољу.
-

82. Двадесетак сељака се сложи, али не сувише гласно, па се гуњеви зањихаше ка шињелима, **шињели** устукнуше неколико корака ка гомили коња у нереду, онда кренуше, па стадоше.

Значење подвучене речи остварује се кроз:

- а) метафору, б) метонимију, в) алегорију, г) симбол.

83. Изнад њеног кревета, по зидовима, висе **венчићи сувог смиља, жутог као восак**.

Подвучена стилска фигура зове се:

- а) хипербола, б) поређење, в) персонификација,
г) апострофа, д) симплоха.

84. Израз **ДАНАЈСКИ ДАР** означава:

- а) одавање почести највећем јунаку, тако што му се признају одважност, надмоћ и херојство;
б) подмукао поклон из непријатељске руке, којег се треба чувати јер доноси несрећу;
в) веома вредан и скупocen поклон припремљен несебично и с великом љубављу;
г) поклон који никако не одговара ономе коме је намењен, али је купљен у Грчкој.

85. Заокружите слово испред одређења које се односи на Бекетово дело *Чекајући Годоа*.

- а) роман б) трагедија в) драма у ужем смислу
г) епистола д) поема ђ) антидрама

86. Гласовно подударње речи/слогова на крајевима стихова, у теорији књижевности се зове:

- а) ритам, б) цезура, в) опкорачење,
г) строфа, д) рима, ђ) александринац.

87. Заокружите слово испред тачне тврдње.

- а) Ћирило и Методије су превели црквене књиге са хебрејског на српско словенски.
б) Ћирило и Методије су превели црквене књиге са грчког на српскословенски.
в) Први словенски просветитељи били су, у IX веку, Грци Ћирило и Методије.
г) Први словенски просветитељи били су, у XI веку, Македонци Ћирило и Методије.

88. Глагол **ПОТЧИНИТИ** и придев **АНКИН** примери су одступања од по једне гласовне промене. Заокружите слова испред назива тих двеју гласовних промена.
- а) промена **о** у **е**
 - б) једначење сугласника по звучности
 - в) превој вокала
 - г) сажимање вокала
 - д) једначење сугласника по месту изговора
 - ђ) јотовање
 - е) губљење сугласника
 - ж) палатализација
89. Заокружите слова испред граматичког броја и рода именице **МОМЧАД**.
- а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи
90. Реч **ДРЕН**, у значењу ониско дрво или грм са црвеним плодом киселотрпког укуса; и реч **ДРЕН**, у значењу подземна одводна цев за исушивање влажног, мочварног земљишта, илуструју:
- а) синонимију, б) антонимију, в) хомонимију, г) полисемију.
91. Реч **ПАПИРНАТ** по саставу је: а) проста, б) изведена, в) сложена.
92. Досетила сам се **ко** је његова **преузвишеност** - нисам га морала питати.
Подвучене речи у реченици по врсти су:
- а) заменица и именица, б) заменица и придев,
 - в) речца и именица, г) речца и придев.
93. Поточић је бешумно вијугао око **дрвећа** које је упола разголитила јесен.
Подвучени падежни облици у реченици су:
- а) генитив и акузатив, б) локатив и акузатив,
 - в) генитив и номинатив, г) локатив и номинатив.
94. Веровао је да ће, ако **буде откривен**, вешто измислити неку уверљиву причу, којом ће лако опчинити и убедити лаковерну девојку.
Подвучени глаголски облик у реченици је:
- а) презент, б) потенцијал, в) имперфекат, г) футур други, д) перфекат.
95. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
После тога, неколико дана узастопце, Маша га је прилично често сусретала не показујући да га нарочито примећује, али неочекивано она поче о њему сасвим друкчије мислити.
- а) 2 б) 3 в) 4 г) 5 д) 6
96. Овај учитељ свиде се Кирилу Петровичу **због своје пријатне спољашњости и непосредна понашања**.
- Подвучени део реченице у служби је:
- а) правог објекта, б) неправог објекта,
 - в) одредбе узрока, г) одредбе начина.

97. Он би долазио с јахања, знојан и зарумењен, а Сара би унела сахан с маслинама или би га служила хладном водом и алвом.

Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:

- а) раставни, б) саставни, в) закључни,
г) искључни, д) супротни.

98. Сећања и речи држим се **као што се човек држи за ограду на високом месту.**

Подвучена зависна реченица је:

- а) условна, б) узрочна, в) последична,
г) начинска (поредбена), д) месна, њ) намерна.

99. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.

Њихово знање је процењено на свега 17 а) процента /

б) процената

Остала је да учи.

в) кући / г) код куће

100. Подвучите речи у којима су направљене граматичке или правописне грешке.

На протестном скупу аустријских уметника који се противе спровођењу недавно донешених прописа о странцима и азилантима, одржаном на Омладинском Тргу у Бечу, учествовало је више од двадесет пет хиљада људи.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

101. Министри се слажу. Шефови опозиције, такође. Официри су још одлучнији. Престолонаследник се иронично смешка Вукашину.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

102. Маргарета: Пред оком већ ми улица се сија и оне баште блажен кут
на којој видех тебе први пут, где чекасмо те Марта и ја.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

103. И акорд звони ... Све у сјају јачем Из кута мукло бије сахат стари.
кандило трепти и собу ми зари ... Ја склапам очи и од среће плачем ...

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

104. Непозната земља, по којој је ратовао, сасвим га је заморила, а имао је и много мртвих. Састанак са оном матором Принцемом гризао га је у мозгу као црв.

Препознајте књижевни лик о којем се говори у цитату.

105. После два-три дана било је јасно да га неће испитивати због дугих разговора са Ђамилом.

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

106. Уочи тог дана били смо у полицијској станици и ја сам посведочио да је девојка „увредила“ Ремона.

107. У пукотинама стена угнездиле су се дивље цикламе.

Значење подвучене речи остварује се кроз:

- а) метонимију, б) метафору, в) алегорију, г) симбол.

108. Лежи куја жута крај жута пута.

Подвучена стилска фигура зове се:

- а) асиндетон, б) полисиндетон, в) анафора,
г) епифора, д) алитерација, њ) асонанца.

109. Израз **ПАНДОРИНА КУТИЈА (ПОСУДА, СУД)** означава:

- а) поклон намењен жени која је лепша од свих осталих;
б) поклон који је извор сваког зла јер изазива невоље и свађе;
в) веома вредан, скупocen поклон, који се завређује жртвом;
г) поклон који се даје када човек жели да се помири с неким.

110. Заокружите слово испред одређења које се односи на Павићево дело *Хазарски речник*.

- а) роман есеј б) роман река в) роман хроника
г) психолошки роман д) поетски роман њ) роман лексикон

111. Заокружите слово испред назива форме приповедања у трећем лицу обликоване као непосредно изношење осећања и мисли књижевног јунака.

- а) доживљени говор б) унутрашњи монолог
в) солилоквијум г) ретардација

112. Заокружите слово испред тачне тврдње.

Систем модерног српског језика заснован на народном језику дефинисао је:

- а) Ђура Даничић у полемичкој расправи *Рат за српскијезик и правопис*, објављеној 1847;
б) Ђура Даничић у *Историји* облика, објављеној 1874;
в) Вук Караџић у *Писменици сербскога језика*, својој првој граматички, објављеној 1814;
г) Вук Караџић у *Српском рјечнику* и *Српској граматички*, штампаним у једној књизи, 1818.

113. Заокружите слова испред назива двеју гласовних промена које су извршене у речи **УПРОПАШЋЕН**.

- а) једначење сугласника по звучности
б) палатализација
в) сибиларизација
г) превој вокала
д) јотовање
њ) једначење сугласника по месту изговора

114. Заокружите слова испред граматичког броја и рода подвученог придева.

Ђопићева збирка *Баишта сљезове боје* једним делом говори о детињству.

- а) једнина б) множина; в) мушки г) женски д) средњи

115. Реч **БЛАГО**, у значењу велика вредност у новцу или другим драгоценостима; и реч **БЛАГО**, у значењу на благ начин, са благошћу, илуструју:
 а) синонимију, б) антонимију, в) хомонимију, г) полисемију.
116. Глагол **ПРЕПОРОДИТИ** састављен је од:
 а) четири морфеме, б) пет морфема,
 в) шест морфема, г) седам морфема.
117. Овај учитељ свиде се Кирилу Петровичу због своје пријатне спољашњости и непосредна понашања.
 Подвучене речи у реченици по врсти су:
 а) заменица и придев, б) заменица и именица,
 в) придев и именица, г) придев и придев.
118. И прстом сам показао савршени одраз неравног стења и шиљатих кула у бистрој, мирној води.
 Подвучени падежни облици у реченици су:
 а) акузатив и генитив, б) номинатив и акузатив,
 в) акузатив и акузатив, г) номинатив и генитив.
119. Казах јој да се још нећу опраштати - наћи ћу мало времена да свратим сутрадан ујутру.
 Подвучени глаголски облик у реченици је:
 а) футур други, б) потенцијал, в) футур први,
 г) презент, д) имперфекат.
120. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
 Пси залајаше, али кад су познали Антона, ућуташе и почеше махати чулавим реповима.
 а) 2 б) 3 в) 4 г) 5 д) 6
121. Кад год би изишао пред њега командант тога батаљона, угојени мајор Узунџ, он је расејано гледао увек некуд мимо њега.
 Подвучени део реченице у служби је:
 а) правог објекта, б) неправог објекта,
 в) логичког субјекта, г) апозиције.
122. На средини травњака стајала је једна велика дуња. пуна древних кврга и сва
искривљена. а под њом се шепурио нов сточић са двама столицама.
 Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:
 а) раставни, б) саставни, в) искључни,
 г) закључни, д) супротни.
123. Увек је трагао за скривеним значењем, јер је живот схватао као лекцију из које се мора извући поука. Подвучена зависна реченица је:
 а) изрична, б) узрочна, в) последична,
 г) намерна, д) начинска (поредбена), њ) односна.
124. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.
 Радо учествује у свим активностима..... а) дијаспоре /
 б) диаспоре
 те упознала с дечком? в) Јер / г) Јел'

125. Подвуците речи у којима су направљене граматичке или правописне грешке.

Примедбама наших гледаоца придружио се и најстрожи критичар шпанске фудбалске репрезентације, наш коментатор, некријући незадовољство због слабе игре шведског и европског првака, једине репрезентације којој је до сада пошло за руком да освоји три узастопна велика такмичења (ЕП 2008, 2012. и СП 2010).

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

126. Чим су изашли из Ниша и пошли низ јужну Мораву, Богдан Драговић је оставио Ивана Катића у углу вагона [...] и преместио се уз врата: [...] гледа Мораву и мисли о Наталији.

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

127. Маргарета (*грлећи га и узвращајући пољубац*): Мили мој! Од свег срца си ми драг! (*Мефистофелес куца на врата.*)

Наведите име аутора и назив дела из којег је цитиран одломак.

128. Да ме виде, дођу очи, и ја видим тад њене очи, њено лице, њено
и те очи, и ту љубав, и тај пут среће; пролеће
у сну видим, али не знам што
не видим сад.

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

129. Како се лијечи празно срце, Исхаче, приказо, што је увијек наново измишља моја немоћ?

Препознајте књижевни лик чије су речи цитиране.

130. Видео сам како се из те до малочас безобличне публике дижу, један по један, директор и настојник старачког дома, стари Томас Перез, Ремон, Месон, Саламано...

Препознајте на основу цитата књижевни лик о којем се говори.

131. Његов процес није био потпуно непознат, иако још није сасвим јасно ко о њему зна и колико.

132. И? - упита дечак **бришући** сан са очију (но знао је да ће га, као и увек, њена прича успавати, узалудан је сав његов напор).

Значење подвучене речи остварује се кроз:

а) метонимију, б) симбол, в) алегорију, г) метафору.

133. Кишом умивене липе и **усамљени чемпрес** стидљиво су се помаљали из рушевина.

Подвучена стилска фигура зове се:

а) хипербола, б) поређење, в) персонификација,
г) апострофа, д) симплоха.

134. Кад је неко **БОГАТ КАО КРЕЗ**, то значи да је:

а) недовољно богат, б) богат али не задуго,
в) неизмерно богат, г) богатство стекао преваром.

135. Збирка песама Десанке Максимовић *Тражим помиловање* састављена је од:
а) балада,	б) дескриптивних песама,
в) љубавних песама,	г) родољубивих песама,
д) социјалних песама,	ђ) рефлексивних песама,
е) елегија,	ж) поема.
136. Заокружите слово испред назива форме приповедања у првом лицу унутар које се прате мисли и осећања књижевног јунака, који нису хронолошки, логички ни граматички уређени, већ се нижу у слободним асоцијацијама.
а) доживљени говор	б) унутрашњи монолог
в) солилоквијум	г) ретардација
137. Заокружите слово испред назива оног језика којим су писали просветитељски писци с краја XVIII и почетком XIX века.
а) српкословенски језик	б) рускословенски језик
в) српски језик	г) руски језик
д) славеносрпски језик	
138. Заокружите слова испред назива двеју гласовних промена које су извршене при грађењу речи **ГОРЧИНА**.
а) једначење сугласника по звучности	б) непостојано а
в) сибиларизација	г) палатализација
д) јотовање	ђ) губљење сугласника
139. Заокружите слова испред граматичког броја и рода подвученог придева.
- Шекспир** трагедије подстичу гледаоце на размишљање о људским страстима.
а) једнина	б) множина;	в) мушки	г) женски	д) средњи
140. Ако реч **ДРОМБУЉАТИ** означава **а.** свирати у дромбуљу; и **б.** говорити којешта, блебетати, онда значења те речи илуструју:
а) хомонимију,	б) антонимију,	в) синонимију,	г) полисемију.
141. Морфеме подвучене у глаголу **ПРЕПОРОДИТИ** и придеву **ПРЕДШКОЛАЦ** по врсти су:
а) инфикс и инфикс,	б) инфикс и корен,
в) префикс и суфикс,	г) префикс и корен.
142. У **средишњем** Поморављу уторак је сматран даном веома повољним за **рад**. Подвучене речи у реченици по врсти су:
а) прилог и именица,	б) прилог и глагол,
в) придев и именица,	г) придев и глагол.
143. Устао је и почео да тражи пут ка **кући**, али је дуго још лутао по **непознатој ШУМИ**. Подвучени падежни облици у реченици су:
а) датив и датив,	б) локатив и датив,
в) датив и локатив,	г) локатив и локатив.
144. На крају његове владавине, у тврђаву **је био заточен** свако на кога би се посумњало да је непријатељ царства или да снује какву неподопштину. Подвучени глаголски облик у реченици је:
а) плусквамперфекат,	б) потенцијал,	в) имперфекат,
г) перфекат,	д) футур други.	

145. Одредите колико је предикатских реченица садржано у датој реченици.
Премда је сумрак био гушћи сваки пут када бих подигао поглед, још увек сам могао да видим вијугаво плаветнило запенушане реке, која је протицала дуж пута.
а) 6 б) 5 в) 4 г) 3 д) 2
146. Свака ствар може се рећи **на благ начин**, а да не изгуби ништа од своје убојитости.
Подвучени део реченице у служби је:
а) одредбе узрока, б) одредбе начина,
в) неправог објекта, г) правога објекта.
147. Она одједном закорачи на камену плочу пред прагом. затвори врата за собом и поче усиљено да се смеши.
Независни однос којим су повезане подвучене реченице је:
а) саставни, б) раставни, в) закључни,
г) искључни, д) супротни.
148. Наше разуздане шале прекиде Миона, **која уђе носећи ибрик с кафеом и сахара пун ратлука.**
Подвучена зависна реченица је:
а) условна, б) последична, в) узрочна,
г) изрична, д) намерна, њ) односна.
149. Допуните реченице тако што ћете на сваку линију уписати слово које одговара исправном облику речи.
Не завиди ти Зоран, он није човек. а) зависан / б) завистан
Она је од свих нас. в) вишља / г) виша
150. Подвучите речи у којима су направљене правописне грешке.
Према непровереним подацима, Организација за економску сарадњу и развој (ОЕЦД), основана хиљаду деветсто шездесете године, процењује да је бруто домаћи производ земаља чланица растао спорије у првом тромесечију ове године него у предходна три месеца, док је Амерички бруто домаћи приход био у благом порасту.